

Bijlage: Risicoanalyse Hondsrugwegtunnel

Specifieke risico's met betrekking tot het project Hondsrugwegtunnel

Nr. regel	Nr. risico	Beschrijving van het risico	Oorzaak van het risico	beschrijving gevolg	Beheersmaatregel	Stand van zaken uitvoering beheersmaatregel Uitgebreid	Kans van optreden ultimo Q4-2011	Totaal gevolg ultimo Q4-2011	Prioriteit Ultimo Q4-2011
							ACTUEEL	ACTUEEL	ACTUEEL
1	117	Juridische procedures bij herstart aanbesteding hondsrugwegtunnel.	In december 2010 heeft er een interventie in de aanbesteding van de hondsrugwegtunnel plaatsgevonden. Dit heeft er toe geleid dat de aanbestedingsprocedure is stopgezet. In het kader van de herstart van de aanbesteding dient rekening gehouden te worden met de "agressieve" houding van de markt en de jurisdisering van de samenleving.	* Extra kosten * Vertraging	1) Alle juridische / aanbestedingsrechtelijke zaken afzonderlijk benoemen, toetsen en oplossen voor herstart van de aanbestedingsprocedure. 2) Uitgebreide interne communicatie en afstemming. 3) Afstemmen met de betreffende aannemers	1) Loopt --> PvA door I&B 2) Gerealiseerd (2e kwartaal 2011) 3) Loopt	Hoog	Gemiddeld	2
2	141	Aanspraak aannemers op meerwerk met betrekking tot de realisatie van de Tunnel.	Tijdens de uitvoering van het project doen zich onvoorziene situaties voor, die bij de voorbereiding niet kunnen worden voorzien. Wijziging van de uitgangspunten van het contract in de aanbestedingsfase of uitvoeringsfase.	Extra kosten voor de gemeente als gevolg van meerwerk.	1) Binnen de post onvoorzien rekening houden met dit risico. 2) Financiële afweging van risico's maken, om ze door aannemer in het contract mee te laten nemen, of ze als opdrachtgever zelf te houden. 3) Risico's waarvoor dit relevant is verleggen naar aannemer (bij aanbesteding rekening mee houden)	1) Er wordt voor alle calculaties / indicatieve ramingen gerekend met een percentage onvoorzien. 2) Planning; in 1e halfjaar 2012. 3) Wordt in de aanbesteding rekening mee gehouden.	Gemiddeld	Gemiddeld	3
3	94	Inschrijfsommen van aannemers voor Tunnel zijn hoger dan verwacht	- De geraamde bedragen zijn nog onvoldoende nauwkeurig - Risico's zijn niet verwerkt in de raming - Er is te veel werk op de markt (overspannen markt)	* Het werk kan niet gegund worden omdat het budget niet toereikend is. * De kosten worden hoger dan geraamd.	1) Opdracht geven voor tijdige toets op de raming. 2) Rekening houden met risico-marge / onvoorzien 3) Terugvaloptie in aanbestedingsprocedure (onderhandeling)	1) Er is een nieuwe calculatie gemaakt voor de aanleg van de Hondsrugwegtunnel op basis van de aan te besteden scope en uitgangspunten. 2) Gerealiseerd; is rekening mee gehouden. 3) Gerealiseerd; is opgenomen in aanbestedingsprocedure.	Gemiddeld	Gemiddeld	3
4	96	Voortgang Tunnel wordt belemmerd door aanpalende projecten	Bouw van de Tunnel beïnvloed aanpalende projecten en andersom (veel gelijktijdige projecten in zelfde gebied)	- Vertraging - Kostenverhoging	1) Planning en logistieke stromen in de voorbereidingsfase op elkaar afstemmen 2) Specifieke / afzonderlijke risico-analyse ACP uitvoeren (inclusief de technische aspecten) 3) Dit onderwerp specifiek onderdeel maken van de aanbesteding van de verschillende deelprojecten middels het programma van eisen (PVE) 4) Instellen van een communicatie- en afstemmingsplatform tussen de uitvoerders van de diverse deelprojecten	1+4) Project / werkgroep ACP voor afstemming tussen projecten in het centrum van Emmen ingesteld. 2) Nog niet van toepassing 3) In aanbesteding Tunnel is expliciet rekening gehouden met risico's in het kader van aanpalende projecten. 4) De coördinatieovereenkomst Emmen Centrum gaat mee in de contracten, hierdoor zijn de aannemers verplicht deel te nemen aan het overleg.	Gemiddeld	Gemiddeld	3
5	97	Beschadiging / belemmering van in gebruik zijnde systemen tijdens de realisatie van de Tunnel	Vuilwaterleidingen Park / Park kruisen de Tunnel, maar moeten operationeel blijven tijdens de bouw.	- Vertraging - Kostenverhoging - Imagoschade	1) Afspraken in tekeningen laten vastleggen. 2) Afspraken maken met alle ondergrondse intrabeheerders.	1) Gereed. 2) Afspraken zijn bijna afgerond.	Gemiddeld	Gemiddeld	3
6	152	Vertraging in aanbesteding / realisatie Hondsrugwegtunnel doordat tracé nieuwe aansluiting / toegang Holdert nog niet definitief is bepaald.	De aansluiting / toegang tot de Holdert dient in het kader van de aanleg van de Hondsrugwegtunnel gewijzigd te worden. Het tracé is echter nog niet definitief bepaald. Er wordt nog een onderzoek uitgevoerd, waarin alle opties worden onderzocht.	* Vertraging	1) Onderzoek naar tracé aangepaste ontsluiting Holdert zo spoedig mogelijk uitvoeren en afronden. 2) Op basis van uitkomsten uitgevoerd onderzoek, in overleg met alle partijen, zo spoedig mogelijk een definitieve keuze maken voor het tracé van de aangepaste ontsluiting van de Holdert. 3) In aanbestedingstraject Hondsrugwegtunnel rekening houden met onduidelijkheid ten aanzien van tracé ontsluiting Holdert.	1) Gepland voor 2e kwartaal 2012 2) Gepland voor 2e kwartaal 2012 3) Ontsluiting Holdert zal afzonderlijk worden aanbesteed.	Gemiddeld	Gemiddeld	3

Nr. regel	Nr. risico	Beschrijving van het risico	Oorzaak van het risico	beschrijving gevolg	Beheersmaatregel	Stand van zaken uitvoering beheersmaatregel Uitgebreid	Kans van optreden ultimo Q4-2011 ACTUEEL	Totaal gevolg ultimo Q4-2011 ACTUEEL	Prioriteit Ultimo Q4-2011 ACTUEEL
7	24	Geen inschrijvingen voor aanbesteding Tunnel	Bij de aanbesteding van de Hondsrugwegtunnel is de gemeente afhankelijk van de inschrijving door marktpartijen.	* Aanbestedingsprocedure moet opnieuw worden doorlopen * Ernstige vertraging (> 1 jaar) in de realisatie.	1) Haalbaar Programma van Eisen (PvE) opstellen 2) Haalbare vraagspecificatie 3) Heldere procedure	1) Gereed 2) Gereed 3) Gereed	Laag	Groot	4
8	47	Het onverwacht toch nog moeten voldoen aan extra voorschriften, etc. op basis van de wet Tunnelveiligheid	Voor Tunnels gelden specifieke strikte veiligheidseisen op basis van de wet Tunnelveiligheid. In de huidige tunnelwet vallen overkluzingen van weggedeelten tot 250 meter hier in principe niet onder. De tunnelwet wordt waarschijnlijk herzien. In het voorstel dat voorligt wordt de huidige 250 meter grens gehandhaafd. De kamer zou het voorstel echter nog inhoudelijk kunnen laten aanpassen voordat het van kracht wordt.	* Extra kosten * Vertraging in de realisatie * Mogelijk moet de aanbestedingsprocedure opnieuw worden doorlopen	1) Overkluzing korter dan 250 meter. 2) Nauwgezet volgen van eventuele wijzigingen in de tunnelwet gedurende het proces van aanbesteding en realisatie van de Hondsrugwegtunnel.	1) De lengte van de overkluzing wordt 235 meter, op basis van het vastgestelde stedenbouwkundig uitgangspunt. 2) De nieuwe tunnelwet is op dit moment nog niet van kracht. Huidig voorliggende voorstel voor nieuwe wet heeft geen consequenties voor Hondsrugwegtunnel.	Laag	Groot	4
9	75	Onvoorziene technische problemen tijdens de bouw van de tunnel	Onvoorziene omstandigheden tijdens de uitvoering van het project.	* Vertraging * Extra kosten	1) Engineering en construct contract met aannemer. De aannemer is verantwoordelijk voor de constructie.	1) Opgenomen in contractstukken.	Laag	Groot	4
10	77	Calamiteiten tijdens bouw tunnel	Onvoorziene omstandigheden / Overmacht.	* Vertraging * Extra kosten * Imagoschade	1) Kwaliteit van uitvoerenden (gedegen selectie) 2) Proven Technology toepassen 3) Risico bij de aannemer neerleggen (aandachtspunt bij aanbesteding)	1) Wordt door opdrachtnemer (aannemer) opgesteld. 2) Loopt 3) Loopt 4) Opgenomen in contractstukken.	Laag	Groot	4
11	95	Informatie voor aanbesteding hondsrugwegtunnel niet voldoende op orde bij de herstart van de aanbesteding van de tunnel (overdracht en gebruik van informatie).	Er is sprake van een gewijzigde vorm van aanbesteding van de Hondsrugwegtunnel door een nieuw samengesteld projectteam met een nieuwe projectleider. Alle informatie uit de van de markt gehaalde aanbesteding moet worden overgedragen en worden aangepast naar de nieuwe situatie.	- Ontwerp voldoet niet - Vertraging - Kostenverhoging	1) De juiste capaciteit aantrekken om dit te realiseren 2) Vooraf duidelijk aangeven welke bijlagen nodig zijn. 3) Projectendatabase voor documenten die door Atalanta worden gemaakt en gebruikt.	1) Gerealiseerd (nieuw projectteam I&B) 2) Op te nemen in aanbestedingsdocumenten volgens Plan van Aanpak juli 2011. 3) Gerealiseerd	Laag	Groot	4
12	156	Schade aan beleningen	De tekeningen uit het gemeentearchief zijn niet compleet, of zijn geen as-buit-tekeningen.	- Extra kosten - Vertraging - Imagoschade	1) Alle aangeleverde tekeningen van de bestaande constructie toevoegen. 2) Constructieberekeningen door opdrachtnemer laten uitvoeren, zodat berekeningen en uitvoering bij één partij liggen.	1) Zijn opgevraagd 2) Opgenomen in contractstukken	Laag	Groot	4

Specifieke risico's met betrekking tot de dekking van het project Hondsrugwegtunnel

Nr. regel	Nr. risico	Beschrijving van het risico	Oorzaak van het risico	beschrijving gevolg	Beheersmaatregel	Stand van zaken uitvoering beheersmaatregel Uitgebreid	Kans van optreden ultimo Q4-2011 ACTUEEL	Totaal gevolg ultimo Q4-2011 ACTUEEL	Prioriteit Ultimo Q4-2011 ACTUEEL
1	101	Investerings m.b.t. Atalanta kunnen niet worden gedekt uit de aangevraagde / toegekende subsidies doordat betreffende investeringen niet als subsidiabele kosten mogen worden aangemerkt in het kader van de betreffende subsidieregeling (adressering van subsidiabel investeringen naar subsidieregelingen dient nog plaats te vinden).	De investeringen met betrekking tot Atalanta moeten nog geadresseerd worden als subsidiabele kosten bij de diverse subsidieregelingen. Hoewel diverse subsidies beoogd zijn, al aangevraagd zijn, danwel reeds toegekend zijn, heeft in veel gevallen nog geen exacte adressering van deze subsidies / bijdragen plaatsgevonden naar in het kader van de subsidie / bijdrage subsidiabele kosten. Er bestaat hiervoor nog onvoldoende inzicht in de voorwaarden en doelstellingen van subsidieregelingen. Voor een belangrijk deel moeten de subsidies op basis van specifieke projectaanvragen nog definitief worden toegekend.	* Tekorten in dekking / financiering * Ambitie kan niet (volledig) gerealiseerd worden	1) Aanstellen projectleider subsidies 2) Uit (laten) zoeken subsidievoorwaarden in relatie tot uit subsidie te dekken investeringen 3) Helderere en vastgelegde afspraken omtrent de adressering van subsidies maken met subsidiegevers 4) Continue communicatie / afstemming omtrent subsidievoorwaarden met projectleiders binnen Atalanta.	1) Functie van projectleider subsidies is per 1 januari 2011 ingevuld. 2) Trajecten / overleggen met provincie lopen. Provincie heeft nog geen besluit genomen. EFRO op basis van beschikking helder. 3) Trajecten / overleggen met provincie lopen. Provincie heeft in het 4e kwartaal 2011 nog geen besluit genomen. De provincie is gevraagd om de toekenning van € 18 mln RSP+ voor DPE Next, € 2 mln. RSP+ voor het Theater en € 12 mln extra voor DPE Next. EFRO-toekenning is op basis van beschikking / toekenning redelijk helder. 4) In 2012 verder uit te werken binnen het projectleidersoverleg programma Centrumvernieuwing Emmen (vast agendapunt op projectleidersoverleg)	Hoog	Groot	
2	40	Gemeente is onvoldoende in staat om eigen middelen vrij te maken ter dekking van de kosten van Atalanta	Gemeentelijke middelen zijn schaars. In te zetten gemeentelijke reserves voor Atalanta zijn wel geoormerkt maar nog niet daadwerkelijk ingezet. De huidige economische omstandigheden, bezuinigingen en onverwachte tegenvallers zorgen tot meer druk op de gemeentelijke budgetten en reserves.	* Financiële problemen voor gemeente * Imagoschade voor de gemeente * Ambitie kan niet (volledig) gerealiseerd worden	1) Strakke begrotingsdiscipline hanteren 2) Beoogde inzet van reserves voor Atalanta oormerken	1) Loopt 2) Loopt; vulling van de bestemmingsreserve Atalanta is onderwerp van gesprek; planning is om dit in het 1e kwartaal 2012 daadwerkelijk te realiseren.	Gemiddeld	Groot	2
3	133	Gemeentelijke bezuinigingen leiden tot vermindering van voor Atalanta beschikbare gemeentelijke budgetten en reserves en vergroten de kans op overschrijdingen van deze budgetten.	Gemeenten hebben te maken met forse bezuinigingen. Ook de gemeente Emmen moet fors bezuinigen.	* Tekorten in dekking / financiering * Ambitie kan niet (volledig) gerealiseerd worden	1) Gemeentelijke dekkingsmiddelen daadwerkelijk middels besluitvorming vastleggen voor Atalanta.	1) Planning 2012	Gemiddeld	Groot	2
4	149	Toe te rekenen algemene proces- en voorbereidingskosten Centrumvernieuwing Emmen / Atalanta (programmabureau en ontwikkelprojecten Atalanta) kunnen niet gedekt worden uit de beoogde en toegekende subsidies en bijdragen.	Kosten en investeringen zijn nog niet geadresseerd naar subsidies en bijdragen. Ook zijn nog niet alle voorwaarden ten aanzien van beoogde en toegekende subsidies en bijdragen al voldoende helder en duidelijk. Onduidelijk is nog of de middelen een verdeelsleutel aan de diverse uitvoeringsprojecten toe te rekenen algemene proces- en voorbereidingskosten ook gedekt kunnen / mogen worden uit de betreffende subsidies en bijdragen.	* Ongedekte kosten / extra kosten voor rekening van de gemeente Emmen	1) Adequate afstemming hieromtrent met subsidiegevers 2) Vastleggen van afspraken hieromtrent met subsidiegevers	1) Planning 2e kwartaal 2012 2) Planning 2e kwartaal 2012	Gemiddeld	Groot	2